

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. . . » 4'50 trimestre

Estranger » 9'—

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIJOUS 22 DE MARÇ 1917

NUM. 68

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. — Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIÀ DE MÀTRIU I VIES URINÀRIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 8

BARCELONA. - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Comentari de la guerra

La maniobra de Hindenburg

Els comunicats de l'exèrcit britànic que opera en el front francès — i els mateixos comunicats francesos — donen l'impressió, des de fa dies, que ja res no pot resistir a l'empenta dels aliats en el teatre occidental de la guerra. Els exèrcits alemanys o es retiren sense lluitar, o abandonen fortes posicions després d'una resistència més teatral que real. (Val a dir que en aquesta teatral resistència, els teutons no han deixat d'ésser teutons, i a pretext de que calia no deixar res que l'enemic podés apropiar, han saquejat les viles i ciutats ans de restituir-les.)

Els pobles reconquerits es compten avui per dotzenes, per centenars. El recull dels alemanys ha d'alarmar als propis alemanys, més encara que als aliats. D'ordinari, es merma la importància de l'èxit militar pel nombre d'enemics que han quedat en el camp de batalla, pels de presoners, pel de canons presos. Les accions d'aquests dies en el front occidental no poden pas medir-se per aquest sistema. La efusió de sang ha estat insignificant; ningú ha pres canons. Un dels adversaris no s'ha batut.

L'estat major alemany explica a la seva manera aquesta retirada, justificant-la naturalment amb el plan ja de temps traçat per Hindenburg, el qual per la maniobra de una reculada havia de tornar dreta i més defensable la línia sinuosa de les trinxeres d'aquell sector. Les trinxeres a perdre o a abandonar eren en el plan hindeburgià, no més les que estan compreses entre Sully-Saillies i el bosc de Saint-Pierre-Vaast, i les que hi ha entre Beuyraignes i Lassigny. Però els soldats anglo-francesos han anat més enllà. El plan de Hindenburg haurà de modificar-se. És possible que'l general alemany, mesurant bé les forces de que disposa, cregui que podrà tenir-se en millor postura rera la fonalada que formen el Somme i el Canal de Crozat, entre Perona i l'Oise, on podrà utilitzar una línia de defensa que tindrà com a base la selva de Saint Gobain, a l'altre costat del riu Oise.

Cert és, diu un diari de Múnic, que una grossa reducció estratègica del nostre front significaria la pèrdua d'una part del territori que ocupem, però a tot el qui dubti de l'eficàcia de aital sistema se li haurà de recordar que en 1915, el mateix Hindenburg

NOTES ECONÒMIQUES

Fires de mostres

Acaba d'obrir els seus stands la Fira de mostres de Lyó, la fira de l'Entente com l'anomenen els aliats. Aquesta és la segona fira de la capital lionesa. L'èxit de la primera, la seva situació geogràfica i climatològica, així com la febre industrial i comercial del departament, fan suposar que la fira de Lyó esdevindrà la primera fira dels aliats. Enguany se creu que el nombre d'expositors sobrepassarà de 2.500. En l'èxit d'aquesta fira hi ha contribuït moltíssim la direcció de M. Herriot, alcalde de Lyó, qui — contrariament al centralisme que impera a Espanya — ha sigut enrobitat pel govern francès de tots els privilegis i autoritzacions necessàries per a portar a terme semblant obra.

Comissió provincial

Amb assistència dels vocals senyors Borrrell, Canjvell i Isern, i baix la presidència del senyor Tell, s'ha reunit la Comissió provincial.

S'acordà declarar incursos en l'ímic grau d'apremi als Ajuntaments que fins a la fetxa no han satisfet ses atencions de Contingent provincial corresponents a l'actual trimestre.

Ademés de varis expedients d'interès particular, s'acordà informar favorablement els següents: De la Secció de Foment. — L'informatori de la carretera de Cambrils a la d'Alcolea del Pinar i Tarragona a Argentera per l'Estació de Dosaigües.

Altre promogut per don Vicens Ingressa com gerent de la Societat Hidrodinàmica de l'Ebre, sollicitant la modificació d'una concessió per a derivar cert caudal d'aigües del riu Ebre, en terme de Moró d'Ebre.

Altre informatiu del projecte de carretera de Vilanova a Arbós a la de Alcolea a Santa Creu de Calafell.

Una concessió sollicitant per l'abans indicat senyor Ingressa per a derivar aigua del riu Ebre, destinada a regar les finques enclavades en els termes d'Alcover, Amposta i altres d'aquesta província i de la de Castelló.

El projecte de conducció d'aigües potables per a l'abastament de Salomó. De Governació. — El Reglament interior de l'Ajuntament de Reus. L'expedient promogut per l'Ajuntament de Puiginyós sollicitant el canvi de nom de la població pel de Montferri. Finalment, la Comissió acordà senyalar els dies 10 i 24, a les onze del matí, per a celebrar les sessions corresponents al proper mes d'abril.

RETTALLS I COMENTARIS

«Diu FOMENT del diumenge. És avenc que les nostres articles (de quantsseu) cosa em d'una article) els hi hien fet que en els possibilistes.» i un altre i Els molt secrets, ni copiar saben! Nosaltres no ho hem pas escrit així... Tentacions ens venen de copiar íntegrament el cent-peus; però creiem que aquest botonet basta i sobra per a demostrar una vegada més, que no exagerem mai afirmant que els que redacten l'orguen possibilista són uns analfabets.

La Mancomunitat

Recentment, ha sigut inaugurat el telèfon a Vilanova de Bellpuig, a l'Artesa de Segre, a Puigvert i a Almacellas. Està a punt de terminar-se la construcció de la línia interurbana Barcelona-Puigcerdà, en els troços entre Barcelona-Granollers, Tona-Vich i Ripoll-Ribas. Han començat els treballs d'instal·lació del telèfon a Balaguer i construcció de la línia interurbana Lleida-Balaguer. Els treballs d'instal·lació del telèfon en la Conca de Barberà, avancen ràpidament.

PERMISOS

Han sol·licitat permisos: Donya Maria Córdoba, per a construir un edifici en terrenes de sa propietat, que limiten amb el camí veínal de la carretera de Manresa a Girona, en Collsuspina; Donya Santa Maria de Seva, a l'ajuntament de Santa Maria de Palautordera, per a fer obres en una casa cantonada als carrers Major de San Agustí d'aquella població; Donya Pere Masan, de Subirats, per a construir una casa que limita amb el camí de la carretera de Tarragona, a Barcelona a Pla del Penadès.

«ara se n'està arranjant altra a París que es situarà a la gran esplanada dels Inválids i restarà oberta del 1 al 15 de maig vinent. A Holanda, a la ciutat de Utrecht, també se n'està celebrant una sots la protecció de la regina Guillermina. A Suïça, petita nació industrial, però mirall entre altres de més poderoses, també un Comitè està treballant per la organització d'una Fira a Basilea que s'obrirà el 13 d'abril. Londres i altres grans metropolis del Regne Unit també tenen les seves fires ja tradicionals. Itàlia, per que no també aspira a instituir-les. Barcelona mateix, desmentent-se de tota protecció centralista i d'inter de poc un gros intent de fira de mostres. Tot això constata el gran resorgiment econòmic que s'opera al món enter, per a preparar-se per a la gran lluita econòmica post-guerra que únicament les nacions més hàbils podran sobreviure.» J. V. C.

TELEFONS

Recentment, ha sigut inaugurat el telèfon a Vilanova de Bellpuig, a l'Artesa de Segre, a Puigvert i a Almacellas. Està a punt de terminar-se la construcció de la línia interurbana Barcelona-Puigcerdà, en els troços entre Barcelona-Granollers, Tona-Vich i Ripoll-Ribas. Han començat els treballs d'instal·lació del telèfon a Balaguer i construcció de la línia interurbana Lleida-Balaguer. Els treballs d'instal·lació del telèfon en la Conca de Barberà, avancen ràpidament.

PERMISOS

Han sol·licitat permisos: Donya Maria Córdoba, per a construir un edifici en terrenes de sa propietat, que limiten amb el camí veínal de la carretera de Manresa a Girona, en Collsuspina; Donya Santa Maria de Seva, a l'ajuntament de Santa Maria de Palautordera, per a fer obres en una casa cantonada als carrers Major de San Agustí d'aquella població; Donya Pere Masan, de Subirats, per a construir una casa que limita amb el camí de la carretera de Tarragona, a Barcelona a Pla del Penadès.

RETTALLS I COMENTARIS

«Diu FOMENT del diumenge. És avenc que les nostres articles (de quantsseu) cosa em d'una article) els hi hien fet que en els possibilistes.» i un altre i Els molt secrets, ni copiar saben! Nosaltres no ho hem pas escrit així... Tentacions ens venen de copiar íntegrament el cent-peus; però creiem que aquest botonet basta i sobra per a demostrar una vegada més, que no exagerem mai afirmant que els que redacten l'orguen possibilista són uns analfabets.

La Mancomunitat

Recentment, ha sigut inaugurat el telèfon a Vilanova de Bellpuig, a l'Artesa de Segre, a Puigvert i a Almacellas. Està a punt de terminar-se la construcció de la línia interurbana Barcelona-Puigcerdà, en els troços entre Barcelona-Granollers, Tona-Vich i Ripoll-Ribas. Han començat els treballs d'instal·lació del telèfon a Balaguer i construcció de la línia interurbana Lleida-Balaguer. Els treballs d'instal·lació del telèfon en la Conca de Barberà, avancen ràpidament.

PERMISOS

Han sol·licitat permisos: Donya Maria Córdoba, per a construir un edifici en terrenes de sa propietat, que limiten amb el camí veínal de la carretera de Manresa a Girona, en Collsuspina; Donya Santa Maria de Seva, a l'ajuntament de Santa Maria de Palautordera, per a fer obres en una casa cantonada als carrers Major de San Agustí d'aquella població; Donya Pere Masan, de Subirats, per a construir una casa que limita amb el camí de la carretera de Tarragona, a Barcelona a Pla del Penadès.

mentals i oligarques, ens plau recollir quelcom de lo dit en la mena de besamanos celebrat al Casino del carrer de Monterols.

En Briansó va dir que se sentia rejuvenit, lo que celebrem infinitament, i recordà la seva gestió d'un quart de segle al Municipi, afirmant que eni aún nuestros más encarnizados qnemigos han podido con razón y con justicia echarnos en cara la más insignificante acción ni la más pequeña inmorlidad que nos haya beneficiado en cinco céntimos.

Decididament el senyor Briansó és molt flac de memoria, pero nosaltres estem disposats a refrescar-li la demostrant-li en tot moment que del seu pas per casa de la Vila, ell i els seus, n'han tret pingües ganancies.

Unes vegades, mitjansant la concessió de privilegis, altres, amb l'ocultació i el frau, i altres, amb la realització de negocis onerosos per a la ciutat.

Parlaren ademés, en la velada literario-musical, en Gasull que digué que no sabia que dir, per falta de practica—quins diputats electes!— i l'Estivill i el Pallejá, aquests dos dirigint-se a les dones, a les que digueren quatre carrincloneries.

Seguidament parlà el senyor Isern, aquella mena de cabra trista, ex-pasant d'infima categoria den Vallés i Ribot, qui diu que disertà sobre los innumerables abusos que está llamada a corregir en la Diputación la mayoría i un bé!—republicana que necesariamente habrá de constituirse gracias al valor, entereza y firmes convicciones del pueblo que una vez más ha demostrado su deseo por ser representado por los hombres que integran la candidatura republicana.

Diu: «Las Circunstancias que aquell ex-amic nostre feu historia sincera y bien documentada de los abusos cometidos por los liguistas y patrioteros que han sido derrotados y en especial en el del arriendo del Contingente provincial cuya arrendatarío después de cometer una interminable y odiosa serie de abusos, apadrinado por el cacique Guasch y colegas, no solamente ha dispuesto de fondos que debió haber ingresado en las arcas del a Diputación, sino que hoy parece dispuesto a sostener un pleito con dicha Corporación sin duda molestado por no haberse podido hacer amo de todo cuanto hubiera tenido por conveniente.» Pero, senyor, qualsevol diria després de llegit el transcrit paragraf, si hi ha qui l'entén, que'ls nostres amics foren els qui arrendaren el contingent i els qui es proposaven prorrogar-lo, quan és tot al revés, que qui l'arrendà i pretenia prorrogar-lo fou l'Estivill i companys maritres en dejuni i abstinencia durant el bien que está terminant.

adormidera, devia abaltir als seus oients tractant de fer veure lo blanc negre.

Mira, mira en Magí, si s'ha tornat viu i espavilat!

Pobre xicot, ara si que podrà fer la guitzta a... en Prat de la Riba!!!

La funció d'avui en el Teatre del Centre de Lectura

El Teatre Líric Catalá va tindre un moment d'explendor; va renàixer amb una vigerositat prometedora de vida espléndida, pero tot just nascut, va mi-grar-se, mancat d'ambient favorable per a creixer i desenrotllar-se. A que va ésser degut? A causes diverses que no és ocasió ara d'esbrinar. Lo que cal és posar de relleu que entre aquelles causes no hi ha la de manca d'obres de valor positip.

Semblarà paradoxal l'afirmació, pero nosaltres tenim l'esperança de que el Teatre Líric Catalá s'aixecará triomfal en plaç no molt llunyá, dalt les columnes que li bastiren en Morera, en Granados, i en Pahissa. El ressorgiment tindrà lloc el dia que les obres esmentades se popularitzin a Catalunya.

Per xó cal agrair l'esforç que ha realitzat l'empresa del Teatre del Centre de Lectura per a poguer oferir al nostre públic una mostra de Teatre Líric Catalá i la bona voluntat demostrada pels elements que han ofert graciosament el seu concurs per a que la funció d'avui pogués celebrar-se.

Es d'esperar que el nostre públic sabrà correspondre a tants sacrificis i que acudirà a fer caliu a favor del ressorgiment del Teatre Líric Catalá, tant més quan difícilment se li presentarà nova ocasió d'admirar i aplaudir les belleses que tanquen les obres que componen el programa de la funció d'avui.

"No quito ni pongo rey..."

El paper de Duguesclin sembla reservat a «Diario de Reus», qui conscient o inconscientment ve realitzant una mala obra. Com s'entén que el senyor Sardá «continúa», con el aplauso de las personas sensatas, que afortunadamente abundan en esta ciudad, al frente de la Corporación Municipal? Aquesta qualificació de persones sensatas als amics i partidaris del senyor Sardá, és una ofensa per aquelles que creuen que aquell senyor per dignitat i per decor ha d'abandonar l'Alcaldia.

a afirmar ni negar si el senyor Sardá continuarà amb l'Alcaldia, pero si que volem objectar al confrare que no está en lo just ni en lo cert quan diu que sigué anunciada la seva destitució sin motivo ni razón. Com s'entén aixó? És que li semblen poc al confrare les coaccions exercides pel senyor alcalde i els seus agents en les últimes eleccions? Pero hi ha més encara: el senyor Sardá és alcalde de R. O. i per lo tant desempenya un càrrec de la confiança del Govern.

Doncs bé, ¿no digué el propi senyor Sardá que el governador li demaná la dimissió per haver perdut aquella confiança?

L'obligació del senyor Sardá era presentar la dimissió immediatament, i no ho feu, prevalguent-se d'estar en ple període electoral i no poguer allavors ésser destituït.

Aixís pogué favorir determinada candidatura amb l'influencia i el pes de la seva autoritat, fent-ne un ús indegut i adhuc penat pel Codi.

No está en lo cert per altra part «Diario de Reus» quan afirma que el senyor Sardá empuña la vara amb el beneplácit de la Patriótica. Será en tot cas, actualment, amb el beneplácit dels possibilistes, lo qual és molt distint. Com na d'empuñar la vara amb el beneplácit de la Patriótica, si n'és un desertor, si ell i els seus amics se n'han separat amb escandol i impudor, empassant-se al bando contrari i diguent enormitats dels seus amics d'ahir?

Cregu'ns «Diario de Reus», no's fixi en camises d'onze vares i no's deixi pendre el pel tant llastimosament per gent que ni gramaticalment el fan quedar bé.

Secció Oficial

Alcaldia Constitucional de Reus

Aquesta Alcaldia ha senyalat el proper dia 22 de l'actual, de les 12 a les 13 hores, per a rebre en aquesta Casa Consistorial les informacions de testimonis en els expedients d'excepció legal del servei a files alegats pels següents minyons del reemplaç de 1917:

- N.º 230 Josep Musté Voltas
» 233 Enric Olivé Anguera
Lo que's fa públic per si qualsevol interessat en dit reemplaç vol exercitar el dret que li concedeix l'article 149 del reglament d'oferir contrainformacions en dits expedients.

Reus 20 de març de 1917.—L'alcalde, Manuel Sardá.

Alcaldia Constitucional de Reus

Aquesta Alcaldia ha senyalat el proper dia 22 de l'actual, de les 16 a les 20 hores, per a rebre en aquest Casa Consistorial les informacions de testimonis en els expedients d'excepció legal del servei en files alegada pels següents minyons del reemplaç de 1916:

- N.º 2 Sebastia Antolin Vallverdú
» 3 Rafel Zaragoza Blanchar
» 14 Josep Trullols Sans
» 20 Anton Prats Ribé
» 21 Amadeu Vall Roca
» 25 Josep Roig Casals
» 31 Francisco Vallverdú Lacueva
» 32 Bonaventura Rius Marcos
» 33 Enric Cartes Valldeperas
» 39 Pere Malet Torres
» 43 Xavier Garola Jardí
» 47 Anton Civit Alegret
» 53 Josep Roig Sales
» 56 Amaden Martí Busquets
» 62 Joan Torroja Motillo
» 77 Anton Vilá Juncosa

- » 82 Francisco Balaña Pallejá
» 92 Eduard Oudinot Poignon
» 96 Jaume Formes Mesalles

Lo que es fa públic per si qualsevol interessat en dit reemplaç vol exercitar el dret que li concedeix l'article 149 del reglament d'oferir contrainformacions en dits expedients.

Reus 20 de març de 1917.—L'alcalde, Manuel Sardá.

Institut General i Tècnic de Reus

ANUNCI Curs de 1916 a 1917.

En compliment de lo previngut en les disposicions vigents, durant el proper mes d'abril s'admetrán les instancies per a la matrícula dels alumnes de la expressada ensenyança, en imprés que a l'efecte facilitarà la Secretaria. Els aspirants presentarán el certificat de trobar-se vacunats o revacunats abonant els drets següents:

Per cada assignatura: Dotze pessetes en paper de pagos per dret de matrícula, acadèmics i d'exàmen, i dues pessetes cinquanta céntims en metàllic per drets d'expedient.

Ademés tants timbres mòbils de o'ro pessetes més un com assignatures compregui l'inscripció. Els que's matriculin en alguna de les assignatures Dibuix, Gimnás i Caligrafia, abonarán de les dotze pessetes en paper de pagos, onze en aquest paper i una en metàllic, i els demés drets que queden citats.

Tots els alumnes que's matriculin consignarán al darrera de la sol·licitut les assignatures que tinguin aprovades del curs anterior, o les que guardin prelació científica amb aquelles en que's matriculen, tenint per aixó en compta el quadre de prelacions exposat al públic en la taula d'anuncis.

INGRES

Els exàmens d'ingrés que hagin de verificar-se en el mes de juny per a tota classe d'ensenyances, deurán sol·licitar-se durant el mes d'abril.

L'instancia será escrita de puny i lletra de l'aspirant en imprés que's facilitarà a Secretaria, havent d'acompanyar la certificació de trobar-se vacunat o revacunat i per a justificar l'edat, la de naixement del registre civil.

A l'acte de l'inscripció entregarán: Cinc pessetes en paper de pagos per drets d'exàmen; dues pessetes cinquanta céntims en metàllic per drets d'expedient i un timbre mòbil de o'ro pessetes.

Hora de despatx: De 10 a 11. D'ordre del M. I. Sr. Director. Reus 15 de març de 1917.—El secretari, F. Cabré González.

Societat La Palma

La Junta de Govern d'aquesta Societat, amparant-se en les facultats que li concedeix l'article 12 del reglament, ha acordat que a partir del primer del proxí mes d'abril començará a regir el dret d'entrada per als senyors que desitgin ingressar com a socis de número en dita societat.

Lo que s'anuncia per a general coneixement dels senyors socis. Reus 15 de març de 1917.—P. A. de la J. de G., el secretari, Pere Ambrós.

Ateneu Obrer

CONVOCATORIA

Se convoca a tots els socis de l'Ateneu Obrer a la reunió general que se efectuará avui, dijous, a les 10 de la nit, per a tractar assumptes de gran interés. Reus 22 de març de 1917.—La Junta.

Teatre del CENTRE DE LECTURA

Gran funció per a avui dijous, dia 22

ACONTEIXEMENT ARTISTIC

Programa de «Teatre Líric Catalá» Les sarqueles en un acte

Permeti'm!..

La reina del cor

L'alegría que passa

Notable augment d'orquestra Chors de senyoretes i homes Preus de costum. A dos quarts de 10

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

Table with 3 columns: Observació, A les 9, A les 15. Rows include Baròmetre, Termòmetre, Psicrometre, Humitat, etc.

Per manca de majoria, ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

Avui dijous, en el Teatre Fortuny, la companyia d'opereta i sarqueles que dirigeix el primer actor don Ferrán Vallejo, posará en escena l'entremés de Ramos Martín, «Que nos enfierten juntos!», i la magnífica ègloga lírica en dos actes de Pascual Frutos, música del mestre Nives, «Maruxa».

Banc de Reus de Descomptes i Préstams ofereix els seus serveis a sos clients per si desitgen conceder a la suscripció del nou empréstit de MIL MIL LIONS DEUTS AMORTISABLE 5 per 100, advertint que sa intervenció será lliure de tot gast.

El governador civil de la provincia ha ordenat a l'Ajuntament de Bellmunt a petició del Rectorat que cedeixi local per a l'escola de noies i habitació per a la mestressa.

En la sessió de moda de la tarda i en les acostumades de la nit, que's donaran avui en el concorregut cinematografi Sa-la Reus s'hi projectará la darrera producció de la casa Pathé, inspirada en el drama que's desenrotlla en el Mont Calvari, que porta per títol «Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist».

PRÓXIMA OBERTURA

de la sastreria de JOSEP BARRA Ú

Ara val de Santa Agna, 33

Ha sigut nomenada directora de l'escola graduada de noies de Santa Bàrbara, donya Encarnació Roda i Llopis. La Secció Excursionista del Centre de Lectura está organitzant per al proper diumenge, una excursió a l'Aixábe-ga, passant pel bosc del mateix nom. L'anada será a peu i el retorn s'efectuará amb el tren des d'Alcover. Dissapte, donarem més detalls d'aquesta excursió.

Institut de Bioterapia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval, baix Jesús, 33. Reus

sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON
— CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramòfon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes

En la «Gaceta» del dia 16 del corrent se continua la relació de les escoles nacionals que han de proveir-se en el concurs general de trasllat corresponent al primer trimestre de l'any actual i entre les quals figuren les següents que pertanyen a aquesta província:

Albiñana, Amposta (direcció de la graduada), Ascó, Bisbal de Falset, Bràfim, Cabra, Calafell, Campredó (Tortosa), Canonja, Cuirana (mixta), Reus (auxiliar desdoblada), Freginals, Roda de Barà, Gandesa (pàrvuls), Salomó, Sant Carles de la Ràpita, Santa Oliva, Tortosa (auxiliar desdoblada), Vilanova de Prades i Vilaseca (pàrvuls).

Evitarà V. infeccions intestinals usant A.I.G.U.A. I M.P.E.R.I.A.L

Farmàcies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Drogueries: Roca i Ribas, Cozar, Epicerie.

El governador civil ha acceptat la presidència d'honor de les curses d'autocicles que organitza la Unió Sportiva del Vendrell, per a les quals ha ofert un premi.

Demà divendres tindrà lloc al Teatre Fortuny una funció benèfica, organitzada per la Junta de la Comissió de la Creu Roja Espanyola, d'aquesta ciutat, amb la cooperació de la companyia de sargüera i opereta que actua en dit coliseu i que dirigeixen els senyors Vallejó i Amat.

Tant per lo escullit del programa, que nostres llegidors trobaran en la Secció d'espectacles, com per la finalitat benèfica de l'acte, és d'augurar que'l Teatre Fortuny es veurà concorregudíssim la nit del proper divendres.

FRANCISCO PRIUS

CORREDOR DE COMERS COL·LEGIAT

Arraval de Sta. Agna, 57

VALORS - CUPONS - CANVI-GIROS

Descompte els cupons Interior i Amortitzable 4 per 100 i tots els de venciment primer d'abril. — Cuidat de l'agregació de cupons als títols de la Deuda Exterior

El B. O. publica l'anunci de subasta per a l'adjudicació de les obres de pavimentació de les aceres del carrer de Cervantes, d'aquesta ciutat, quina subasta tindrà lloc el dia 27 en l'Alcaldia.

El Govern, en vista de que les fàbriques de paper han anunciat que les existències de que disposen van reduint-se d'una manera alarmant, dictarà aviat una disposició obligant als periòdics a reduir el paper que actualment empleen en els mateixos.

Aquesta reducció, segons informes molt autoritzats, serà d'un 33 per 100.

Si una senyoreta al flor de la joventut està pàlida, ullerosa, inapetent, tús, es cansa al més petit esforç té náusies, vomits, desarrreglos de la menstruació, etc. que usi el Xarop de «Hipopòsfitos Salud», i al poc temps recobrarà el color de les seves galtes, l'activitat, la salut i l'alegria. Dos pots tan sols de «Hipopòsfitos Salud», posen a la malalta en la plenitud de la vida.—Unic aprovat, per la Reial Acadèmia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deuen fixar-se si amb tinta roja s'hi llegeix **Hipopòsfitos Salud**.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Companyia d'opereta i sargüera dirigida pel primer actor Ferrán Vallejo i el mestre Marian Amat

Funció per a avui.—19 d'abonament.—L'entremés «Que nos entieren juntos!» i l'opereta en 2 actes «Maruxa».

A dos quarts de deu.
ENTRADA AL PARADÍS UN RAL
Els impostos a càrrec del públic.

Demà, divendres, funció extraordinària a benefici de la Creu Roja Espanyola, baix el següent programa:

L'entremés «El niño de la bola», el sainet «Serafin el pinturero o contra el querer no hay razones», i «El barbero de Sevilla». Ademés, el bariton Manuel María Eceiza, en l'intermedi del segon acte, cantarà «Oh Mari!» i el «Guitarrico», i la tip'e senyoreta Salas, després de la polonesa de «El barbero de Sevilla», cantarà el Rondó de vocalització del mestre Valdevines. Acabant la vetllada amb un apoteosi dedicat a la Creu Roja i dirigit pel senyor Vallejo.

Teatre del Centre de Lectura

Gran Companyia de Declamació dirigida pel primer actor en Joaquim Vilas i de la que'n forma part la actriu Srta. Ramona Mestres

Gran funció per a avui, dijous, de Teatre Líric Català.—Les sargüeles en un acte: «Permet'm!» i «La reina del cor» i «L'alegria que passa».

Notable augment d'orquestra.
Preus i hores de costum.

Sala Reus
Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dfl. . . . . operacions diner
Idem seque. . . . .
París idem. . . . .
Berlín idem. . . . .
Marsella vista. . . . .
Hamburg vista. . . . .

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Operacions
440	Gas Reusense.	250
615	Industrial Harinera.	500
625	Banco de Reus de	
	Descuentos i préstams.	500
500	Obligacions Electrica Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institui P. Mata.	2500
575	Institui P. Mata.	500
150	Empresa Hidroforica	369'50
520	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburos de Teruel	500
75	Pantán de Riudecaanyes	500

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix

des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03	per Vilanova;	arriba 8'48	m
	» Vilafranca;	» 9'38	
» 7'25	»	» 9'23	e
» 8'49	»	» 13'27	m
» 14'13	»	» 17'42	c
» 17'16	» Vilanova	» 21'44	o
» Vilafranca		» 20'37	
» 21'25	»	» 23'28	r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26	(trasb. Roda);	arriba 9'23	m
» 8'33		» 10'36	r
» 9'20		» 12'47	c
» 13'00		» 16'15	o
» 15'23		» 19'24	m
» 19'49		» 21'53	e

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54		» 13'24	
» 9'56		» 10'30	m
» 14'30		» 15'00	m
» 18'80		» 18'35	c
» 20'50		» 21'34	m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10	c
» 12'17	» 12'45	m
» 16'35	» 17'14	m
» 19'25	» 20'03	m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'37	m
» 10'41	» 11'19	» 11'14	r
» 13'17	» 14'24	» 14'58	c
» 16'30	» 18'57	» 19'47	m
» 19'49	» 21'11	» 21'47	m
» 22'01		» 23'05	e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17	e	
» 6'30	surt 7'42	» 8'39	m
» 7'01	» 8'43	» 10'19	m
» 12'17	» 13'11	» 14'03	e
» 17'27	» 19'12	» 20'59	m
» 20'14	» 20'48	» 21'20	m

DE REUS A LLEIDA

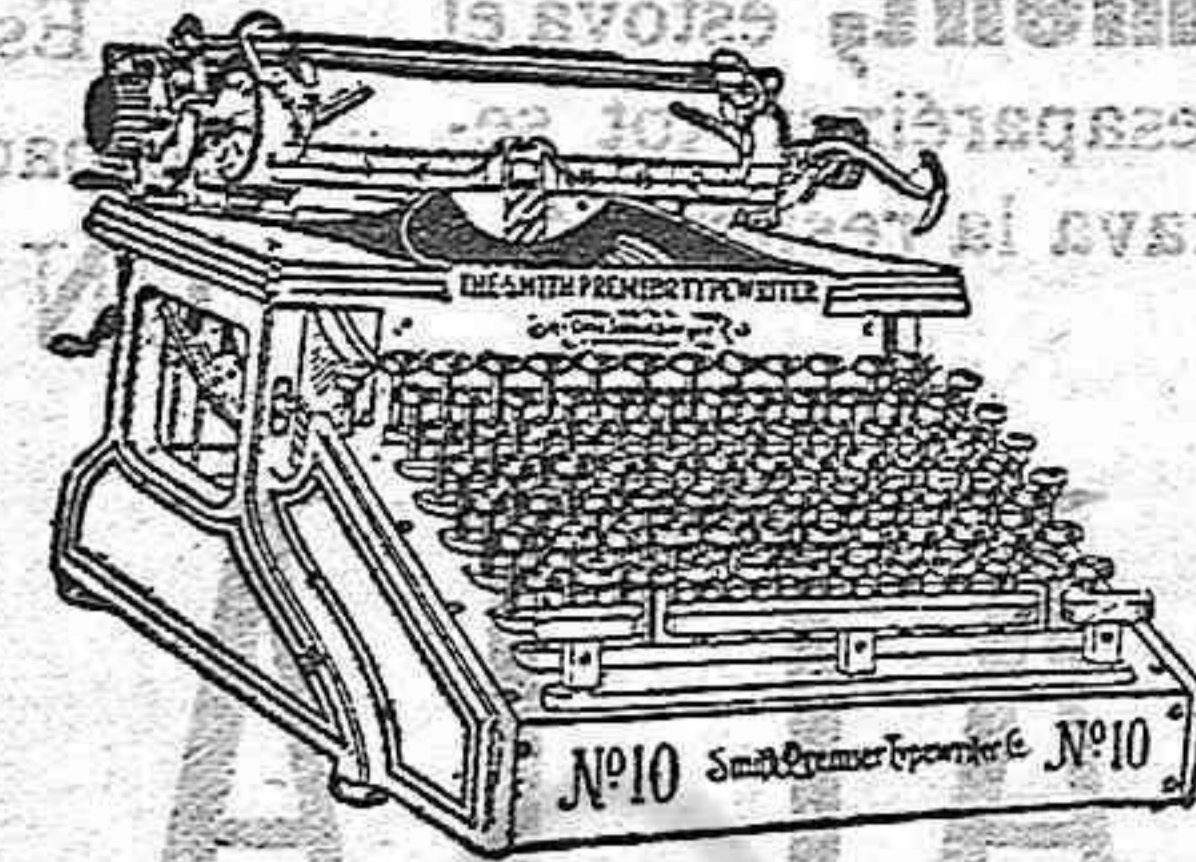
Surt 8'22	arriba 11'22	c
» 13'35	» 20'50	m
» 17'59	» 22'13	m
» 20'30	» 0'22	m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46	m
» 8'29	» 12'29	m
» 11'56	» 20'17	m
» 15	» 17'58	c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia		
6'11	—(fins a Benicarló)—	9'18—11'15
17'07	—(fins a Benicarló)—	0'02.
Arriben a Salou de Valencia		
4'19	—9'17—(procedent de Benicarló)—	
15'45	—18'38.	

Màquines d'escriure

Smith Premier n. 10

Completament noves

::: garantides :::

Última paraula en màquines d'escriure. El model num. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER num. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquireix cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.º, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALSEVOL PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta puresa dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFES DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

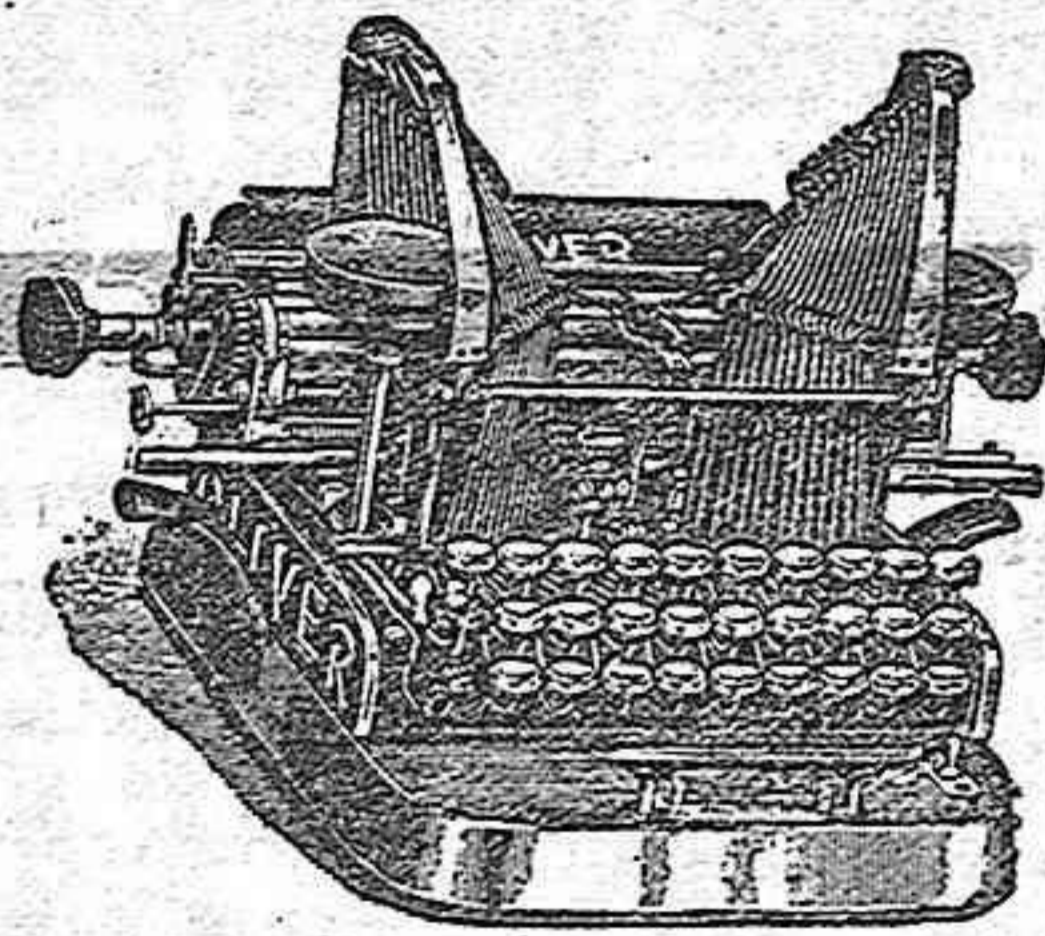
PER 500 i 550 PESSETES

màquines d'escriure de totes les marques

Màquines

usades des de

50 pessetes

Accessoris

per a tots

els sistemes

ESTEVE MASSAGUÉ.—Representant
REUS.—Carrer de Sant Llorenç, 8, tercer.—REUS

Gran Servei de Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del dia 1

2 d'Octubre de 1916

SORTIDES

MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA
A Montroig, Casa Sabatè.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria del Baldrich.
Dit servei començarà el 1 març de 1917

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 a les 8'25	Tren n.º 25 a les 9'15
» 12'35 » 15'—	» 11'35 » 16'—
» 36 » 17'05	» 35 » 18'40

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valaders per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

IMP. SANJUAN GERMANS—REUS

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i expectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Galma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimeix i dificulta la respiració. **ES VENEN A DOS RALS CAPSA.**

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes. **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al debilitat i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera Làmpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarco Texido. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, **CARME, n.º 35 (prop de les Rambles) - BARCELONA**

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ
Plaça de Prim REUS

DECORACIÓ MOBLES

J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Sabó GARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÉNTIMS PASTILLA

Diposit. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16.

DISPONIBLE

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRICO VIDAL
Carrer del Gallo, 4 REUS

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON POQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Rasetta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.

Claudi Borrás

DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajes per a nous
Portal de Jesús, 1. - REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÈS
Extens. assortit en motes hidràulics
PREUS ECONÓMICS
Cami de Riudoms REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius
Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

MANUEL CIBIACH

Se renta i teneix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES
Manuel Parisí
Carrer Jesús, REUS

DISPONIBLE

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 A 5
SANT JOAN, 10, 1.ª F. REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA I SOLIDESA
ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

Esteve Massagué

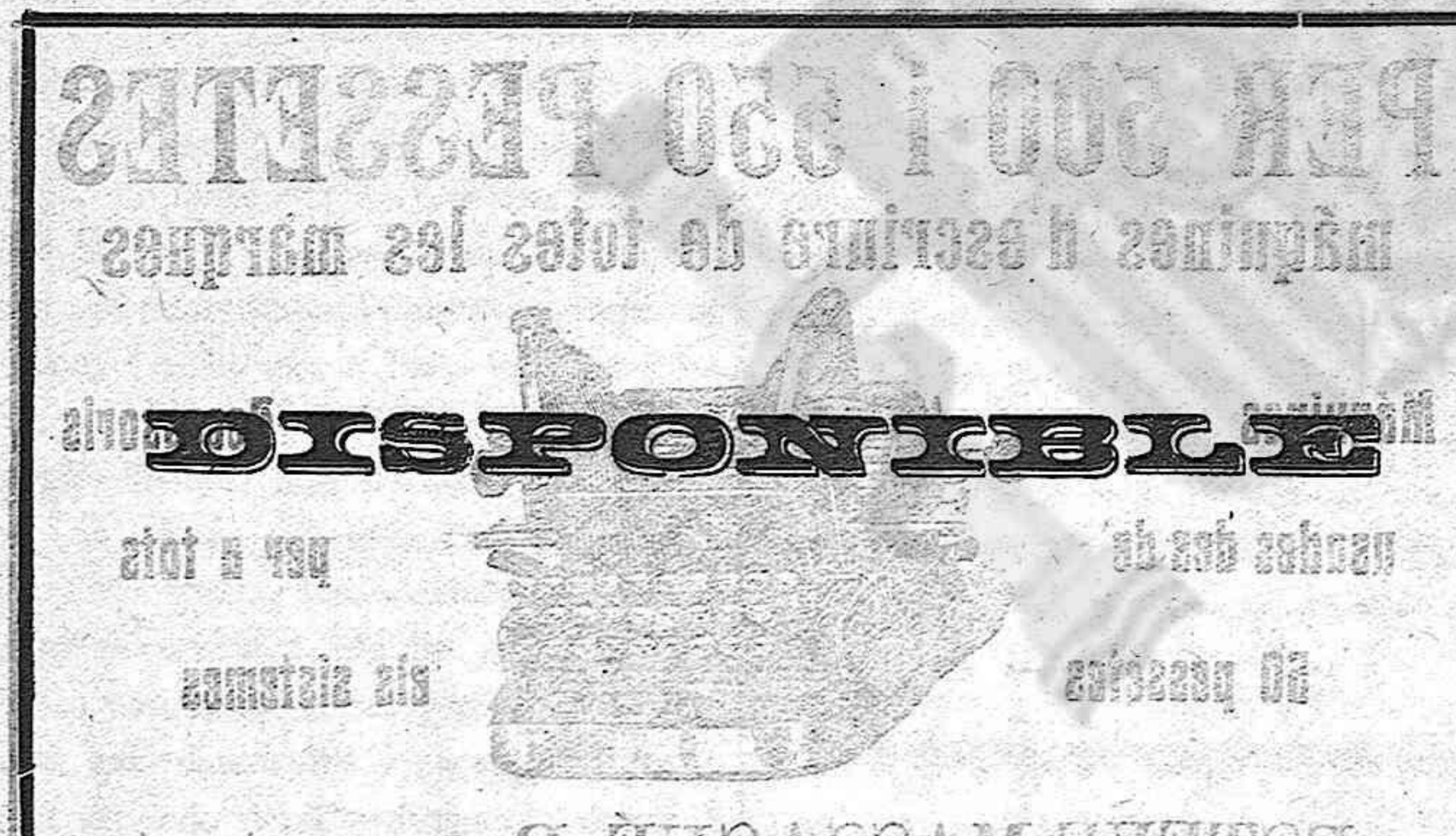
COMISSIÓ REPRESENTACIÓ
SANT LLORENS, 8, 3.ª F. REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

DISPONIBLE

TARIFES

per a l'inscripció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
Fins a 3 cims. d'altura. De 3 a 5 centímetres més	2'50	3'75	5'00	10'00	
Per cada centímetre més	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., un número reduït d'inscripcions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inscripció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arriba a publicar-se un mes pagaran a 10 céntims per cada inscripció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, estarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inscripció.